

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 121 af 9. April 1936 om Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 157).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Det foreliggende Lovforslag er en Udvidelse af Gældssaneringsloven, som vi populært kalder denne Lov.

Den gældende Lov om Gældssanering har givet Mulighed for Udstedelse af Statsobligationer til et Beløb af 100 Mill. Kr. til Ombytning med den særlig tyngende Gæld, der findes i Landbruget, den Gæld, for hvilken man betaler de højeste Renter, og som har den korteste Afdragstid. Disse Laan forrentes med 1½ pCt. aarligt i de første to Aar og derefter med 4½ pCt. aarligt under normale Forhold. Dernæst er der gennemført en Bestemmelse, hvorved Forrentningen gøres konjunkturbestemt, saa at man betaler en højere Rente i gode Tider og en lavere Rente i daarlige Tider, men under normale Forhold 4½ pCt. I den gældende Lov bestemmes det, at ingen Landmand kan søge disse Laan, undtagen han har en Gæld, der overstiger 110 pCt. af Panteværdien, og at der ikke maa ydes Laan paa over 25 pCt. af Panteværdien. Endelig forbydes ny Pantsætning ud over 110 pCt. af Panteværdien for de Ejendomme, der kommer ind under Ordningen.

Jeg tror nok, jeg tør sige efter de Erfaringer, der er gjort, efter at det har vist sig, at saa godt som alle de 100 Millioner er blevet udlaant, at denne Lov har været noget af en Succes. Det er ogsaa derfor, jeg nu kommer med et Forslag om en Udvidelse af den.

Dette Lovforslag gaar ud paa, at der stilles yderligere 40 Mill. Kr. til Raadighed, og at den Kreds, der kan komme ind under Loven, udvides fra nu kun at omfatte dem, der har en Gæld paa over 110 pCt. af Panteværdien, til at gælde alle Landmænd med en Gæld, der overstiger Ejendomsskylden, saa at Udvidelsen omfatter dem, der har en Gæld mellem Ejendomsskyldværdien og 110 pCt. af Panteværdien.

Der er tillige foretaget nogle Ændringer af Datoerne i den gældende Lov. Den vigtigste er den, at Bestemmelsen om, at Andragender om at faa Del i disse Laan

ikke kan indgives senere end 1. April 1939, nu forandres til 1. April 1941.

Laanenes Størrelse, der hidtil kunde udgøre 25 pCt. af Panteværdien, begrænses i den nye Ordning til Forskellen imellem Ejendomsskylden og de 110 pCt. af Panteværdien; men da det i visse Tilfælde kan blive mere end 25 pCt., er der tillige indført den Bestemmelse, at Laanet højst maa udgøre 25 pCt. Naar man ikke nøjes med som hidtil at sige 25 pCt., er Grunden den, at efter den gældende Ordning skal Gælden udgøre over 110 pCt, men her vil der være nogle, som har ikke saa forfærdelig stor en Gæld over Ejendomsskylden, og hvis de saa kan faa 25 pCt. af den samlede Gæld konverteret, vil man komme ned i en Gældsmasse, der ligger under Ejendomsskylden, d. v. s. i et Omraade, hvor man ikke i Almindelighed kan sige, at Gælden er særlig tyngende.

Den næste Ændring, jeg skal omtale, angaar det Pantsætningsforbud, der gælder for dem, som har faaet disse Laan. Da de alle sammen skulde have en Gæld paa over 110 pCt. af Panteværdien, havde man den Bestemmelse, at Pantsætningsforbudet kun gjalt for Gæld ud over 110 pCt. Naar man nu medtager en Række Ejendomme med Gæld, der ligger betydeligt lavere, bør efter min Mening ogsaa denne Bestemmelse føres videre for de nye Ejendomme, saa at de ikke frit kan pantsætte, saaledes som tidligere, op til de 110 pCt., men skal have Tilladelse til en Pantsætning ud over Saneringslaanet. Dog indeholder § 5 følgende Bestemmelse:

„Undtaget fra dette Forbud er Pant for Laan til Grundforbedring og for Mergling, Pant for Aftægt, Gældssaneringslaan, Statslaan til Oprettelse af Husmandsbrug, Gaardbrug, Gartnerier og Havebrug, Anlæg af Frugtplantager m. v. og Henstandslaan, jfr. Lov Nr. 165 af 11. Maj 1935 § 6.“

Tillige findes der en Dispensationsbestemmelse i samme Paragrafs Stk. 6, der bemyndiger Landbrugsministeren til efter Indstilling af Bevillingsudvalget og Forhandling med Finansministeren, hvor der er Tale om nødvendige Bygningsforanstaltninger eller lignende, der forøger Ejendommens Værdi, at meddele Tilladelse til Pantsætning indtil 110 pCt. af Panteværdien. Her sondres altsaa imellem et ubetinget Forbud mod Pantsætning ud over 110 pCt. og et begrænset Pantsætningsforbud, der strækker sig fra det Gældsbeløb, som den paagældende Ejendom har ved Saneringslaanets Berigtigelse, og op til de